

ब्राह्मणराजन्ययोः ॥२॥ भवति . न वैश्यस्य । [देव° अत्र सौत्यान्यहान्याह .]
अग्निष्टोमावत्तरेणातिरात्र उक्थ्यपक्षः ॥३॥ पञ्चरात्रस्याद्यत्तयोरग्निष्टोमो मध्येऽति-
रात्रः तमभित उक्थ्यौ . संस्थामात्रविधानाच्च सर्वऽहतेऽपूर्वाः अतश्च द्वादशा-
हिको विध्यत्तः प्रत्येकम् । सं° [पक्षाविव उभयतो वर्तमानौ] उक्थ्यौ पक्षौ यस्य
स उक्थ्यपक्षः । यूपैकादशिनी भवति ॥४॥ सं° अत्र प्रत्यहम् ।

तावत्तोऽग्नीषोमीयाः ॥५॥ (१३. ६. १. ४) . ते च मध्यमे यूपे नियुज्यन्ते . न ह्य-
त्राश्वमेधवत्प्रतियूपश्रवणम् । पशून्नुपाकरिष्यन्नतिरात्रे देव सवितरिति (३०. १)
प्रत्यृचं तिस्रो जुहोति ॥६॥ एतास्तिष्ठः सावित्रीराहुतीर्जुहोतीति श्रवणात् (१३.
६. २१) । ऐकादशिनानुपाकृत्य ब्राह्मणादींश्च ॥७॥ चशब्दादुपाकरोति . ब्र-
ह्मणे ब्राह्मणमिति (३०. ५) चैते ब्राह्मणादयः । सं° अध्यायसमाप्तिपर्यन्तान् ।

नियोजनकालेऽष्टाचत्वारिंशतमाद्यानग्निष्टे ॥८॥ नियुनक्तोति शेषः । सं° ब्रह्मणे
ब्राह्मणमित्यादीन् प्रकामोद्यायोपसदमित्यन्तान् (३०. ५-१) अष्टांतं पशून्ग्निष्टे यूपे
आलभते । इतरेष्वेकादशैकादश ॥९॥ सं° अग्निष्टादितरेषु [अन्येषु दशसु] ।

द्वितीयोद्धिते शेषान् ॥१०॥ अन्ते मा भूदिति द्विंशत्यहणम् । सं° अवशिष्टान् ।

नियुक्तान्ब्रह्माभिष्टौति होतृवदनुवाकेन ^{१)} सहस्रशीर्षेति (३१. १-१६) ॥११॥ हो-
तृवदिति शस्त्रवदभिष्टवः । सं° होतृवदिति त्रिः प्रथमां त्रिरुत्तमाम् ऋगन्ते प्रणव
इत्यादिशस्त्रशंसनधर्मेणेत्यर्थः ^{२)} । कपिञ्जलादिवदुत्सृजति ब्राह्मणादीन् ॥१२॥

पर्यग्निकृतानुत्सृजतीत्यर्थः (२०. ६. १) । स्विष्टकृद्वनस्पत्यन्तरे पुरुषदेवताभ्यो जु-

होति ॥१३॥ आज्येन । सं° पुंभ्यः [ब्राह्मणादीनां] पुरुषाणां या ब्रह्मादयो देवता-
स्ताभ्यः ब्रह्मणे स्वाहा क्षत्रायेति । सपुरुषमश्वमेधवदक्षिणा ॥१४॥ राज्ञः । सं°

अश्वं वदिति (२०. ४. २७) विजयमध्या° . तत्र च भूमिपुरुषवर्जनादत्र सपुरुषं दक्षिणा
भवति । सर्वस्वं ब्राह्मणस्य ॥१५॥ अथ यदि ब्राह्मणो यजेतेति श्रुतेः (१३.
६. २. ११) । प्रतिदेवतं ^{३)} तिस्रस्तिस्त्रोऽनूबन्ध्याः पञ्चोत्तमायाम् ॥१६॥ तिस्रो

मैत्रावरुण्यः तिस्रो वैश्वदेव्यः पञ्च बार्हस्पत्यः । सं° प्रतिदेवतमित्यनूबन्ध्यासम्बन्धि-

१) i. e. दक्षिणपुरुषेण नारायणेन Deva.

२) See १३. ७. २ and ५. Cāṇkhāy.

१. १. १८-१९.

३) °देव° Ss. text and comm.